

L'apuntá de Contrabandiste

No sabia el perquè, ni explicar els motius, però a Pauet "Colomí" sempre li havien fet goig els Contrabandistes. Potser que fora la vistositat del trage, producte del subconscient d'una infantesa als peus d'una tia brodadora, l'alegria que tenien al desfilar, el escoltar-los les nits de serenta a les xiques del poble, i sobre tot les patilles llargues d'estrall com a ell li agradaven, encara que avuí les portaren gats i gossos...

Lo que és bén cert és que ho consultà a uns amics, que l'animaren, i l'únic "però" que li posaren fon el de que estavem damunt de festes i tindria que pagar ja festa sancera.

Això era lo de menys. Li amaniren el jaç, com es sol dir, i, mig embastat, el dissabte següent es presentà al maset després de sopar.

La nit estava fosca i lluenta. Entre l'emoció que portava i l'arrebossament de la manta, quan s'adonà estava espentant la cristallera del maset. Al obrir la porta, el primer que vore va ésser a un grup que, got en mà, corejaven a uno que, plantat i en veu afectada, cantava allò de "¡El dueño de la venta traiga más vino!"...

Es quedà de pedra. ¿S'hauria enganyat i en lloc d'entrarse'n al maset s'havia ficat en el Patronato? ¿Seria allò un assaig de sarsuela de la Companyia Minerva?...

Però altres cançons que eixien d'un recó li desviaren la vista. En un rotgle, tocant guitarres, pandorgues i sonalles, altre grup li pegava al conegut passadoble:

"¡Por que eres perla preciosa!"...

A "Colomí" li se posaren les plomes de punta. ¿On s'havia clavat? Entre la fumaguera del tabac, i que la llar no devia colar prou, no veia tres pams danvant dels nassos i li se ficava una picor a la gola que no li deixaven eixir les paraules...

Entre l'emboiregament de l'ambient reconegué als de la Junta assentats al recò del foc. Els amics el presentaren, com al seu recomanat. El feren assentar i de bones a primeres acceptaren la seua petició, demostrant-li l'alegria de que s'apuntara.

—No en som molts, però voràs que hi ha harmonia...

Feren el rotgle gran. Li donaren a fumar i començaren a explicar-li el detall i organització de la filà.

De sobte uno dels cançonaires preguntà:

—¿T'agrada la sarsuela?

—Clar... Tinc el disc de "Moros i Cristians", de Serrano...

—No, home, no. Vullc dir, si tú cantes?

—Puix, alguna coseta... Sobre tot quan m'afaite en llegendet...

—¿Però cantes de baríton, de tenor o de baix?

—No ho se. No ha cantat mai al teatre. Jo cantava en un motet de Setmana Santa..., però això fa molts anys...

—Però sabràs de nota, ¿no?

—Que và... No vaig passar de la lliçò tercera...

Aquell tornà a la càrrega i mirant als presents afirmà tot seriós:

—Deuriem provar-li la veu... Jo crec que la té fosca.

—Potser... Es queestic un poc refredat. Ara queestic prenent-me unes pastilletes per a la gola... Es que fa un hivern tan cruu...

“Colomí” començà a inquietar-se. Seria capaç que per apuntar-se li fera falta tindre carnet del Sindicat de l'Espectacle, o algú aval de Lladró ...

Uno dels que tocaven la pandorga, tallant la conversa, li donà l'instrument, acompanyat d'un potet amb aigua.

—Res, home, res. Tú, en nosaltres. Ara cantarem el “Y Viva España”, en unes lletres que ens ha fet Molina.

Nerviós i atavanat pel interrogatori, la veu li eixia com si fora una canya badà i volent quedar bé, cada volta desafinava més. Tragueren la navaixa, llevaren les cadires del mig i començaren a marxar. Com a prova de deferència li oferiren que fera de “cabo”.

—La má esquerra al costat, fent ansa de cànter... Per què suponc que sabràs col·locar-la...

¿Serien reminiscències dels temps del sastre Montagut? Però rebutjant el mal pensament, reaccionà contestant:

—Això faltava. Encara m'enrecorde de les cançonetes de Pascua i d'haver ballat la Tarara i la “cantinerita”...

La navaixa pesava més que un matrimoni malcasat i quasi no podia voltejar-la. Més bé pareixia en les seues mans les pales d'un autogiro, i tanta volta li pegà i a tal velocitat, que trencà la bombeta de la llum i si no s'acatxen els de l'esquadra fa més mal que la guillotina en la Revolució Francesa... Aixina i tot algú s'emportà una esgarrapada a la galta...

A pesar del desori, tots el felicitaron. Ho havia fet molt bé. Era ja un contrabandiste en cos i ànima. I a tant aplegà l'entusiasme que el president li digué:

—Açò està fet. Busca't un “matxo”. L'aparellada corre pel meu conte... La meua filla eixirà amb tú a la gropa...

Aixina de fàcil li ho posaren... Corregué mig terme i no encontrava ni matxo, ni mula, ni una roin somera que llogar. El que no tenia tractor, tenia un “motocultor”; altres els havien venut per a la carn... Fins al carro de la brosa ja anava en tracció mecànica..., i les poques atzembles que hi havien ja estaven compromeses.

¡Qui li havia manat ficar-se en aquell guisat!

Algú li parlà d'uns talladors de Moixent que arrossegaven pins per la serra. I un matinet de gener pujà cap a Sant Jaume on els havien vist. No se si seria per lo que oferí de lloguer, o perque el vegeren fet un Sant Llàcer, tot arremullat pel reixiu i la rosada, que els donà llàstima, lo cert és que ho aparellaren.

Però quan aplegà a casa tingué que ficar-se al llit en un febrón de quaranta... Tasses, vi en mel, aspirines, un calcetí rotllat al coll, però allò no li s'en anava. Al final, lo de sempre, una capsa de punxades per a poder deixar-lo a to. ¡El que fora, con tal d'eixir a l'Entrà!...

La darrera li la pegaren moments abans de vestir-se. I groc com la paret, la patilla larga —com ell volia—, mocador de seda al cap i cobert pel catite acodí a l'Alamera.

La xiqueta era preciosa i encara ho realçava més amb el trage de gitana, però quan tirà a pujar viu que no podia ni assentar-se a plom. Les injeccions li havien fet unes durícies que el feien anar de costat.

I aviesat, com la torre de Pisa, pegà un sospir. ¡Tot siga per la festa i per la filá!

El president, tot presumtuós, mirant a la filla agafada a la cintura de “Colomí” comentà als festers:

—Te fusta de bon fester. Mireu-lo; porta un estrep més curt que l'altre, va de gaidó i ni es queixa...

MIQUEL